

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

6. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

Össz.pontszám: **65p**

Időpont: 2011. november 23.

Név:.....

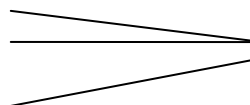
Lakcím:.....

Iskola neve, címe: .....

.....

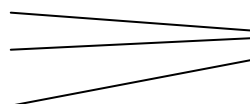
1. Egészítsd ki tulajdon- vagy köznévvvel!

a) (Petőfi hőse) _____
 (Toldi ellenfele) _____
 (A Reményhez költője) _____

VITÉZ

b) (Toldi jótevője) _____
 (Arany balladai hőse) _____
 (János vitéz végez vele) _____

KIRÁLY

6p

2. Ki mondta az alábbi mondatokat? Melyik műből származik az idézet?

- a) „(Hogy már ott volt, így szólt a sokasághoz:)
 Majd meglássátok, háromszor megverem azt la!”
 _____
- b) „Most hát, Jancsi lelkem, eredj ha menned kell!
 A Jóisten legyen minden lépéseddel.”
 _____
- c) „Gyaur – szólt síróra lágyult hangon a török -, te jó ember vagy. Sokat gondolkoztam rólad.
 mindig az volt a vége, hogy példátlan a te szíved jósága. Add vissza az amulettetem!”
 _____
- d) „Hanem egy csónak elég egy embernek.
 Egyikünknek itt ma gyászos lesz a vége,
 S nem lesz a halottnak hajóra szüksége.”
 _____

8p

3. Minden sorban négy szót találsz, melyek közül kettő rokon értelmű. Párosítsd és jelöld a megfelelő betűkkel!

A	B	C	D	betűpárok
szeszélyes	szenvedélyes	szenvelgő	bogaras	
pucér	tar	meztelen	kopár	
kopott	kifosztott	elhasznált	gyenge	
hiba	tévedés	megvetés	tétovázás	
állhatatos	fukar	komoly	kitartó	
akadályoz	visszariaszt	gátol	becsap	
háborgat	zaklat	morog	becsmérel	
megismétel	terjeszt	híresztel	elmesél	

8p

4. Írj egy ellentétes jelentésű megfelelőt a megadott szavak mellé! Melyik szólás tartozik a beírt kifejezésekhez? Írd mellé a betűjelét!

	ellentéte:	szólás:
gyakori		
ostoba		
jókedvű		
molett		
félős		

- a) Bal lábbal kelt fel.
- b) Nem ijed meg a saját árnyékától.
- c) Lámpával kell keresni az ilyet.
- d) Vág az esze, mint a borotva.
- e) Karcsú, mint a nádszál.

10p

5. Mi volt a bevásárló kosárban? Megtudod, ha a szalagokra írt szövegből „kicsomagolod”. Mindegyik szalagon egy zöldség nevét rejtettük el. Írd mellé mit találtál!

_____	UTCÁBABESZÉLGETŐZEG
_____	CSERÉPARTITOKBAN
_____	RÉGIWARTBURGONYAKLÁNC
_____	MEGHAGYMANDALAHÉJ
_____	RÁRESZELLERAKÓDIK

5p

6. Pótold a mondatok hiányzó szavait! A zárójelben lévő szavak közül válogass!

(birtok – bírtok, szüret – szűret, fiuk – fiúk)

Hétvégén a tan gazdaságban megkezdődik a _____. Az egyetemista _____ is kiveszik részüket a munkából. Nagy a _____, elkél a segítő kéz. Molnár János és felesége irányítja a munkát. Az ő _____ a puttonyosok között serénykedik. A lányok vödreikből a puttonyokba töltik a leszedett gyümölcsöt.

- Mennyit _____ még el? – kérdik a legényeket.
- Rakjátok csak, amíg fér! – felelik nevetve az ifjak.

A prészában a must habját az asszonyokkal _____.

6p

7. Pótold a hiányzó mássalhangzókat!

gy, ggy, dj vagy gyj

hor__a, a__a, fo__on, me__es, sze__ed, hi__étek, ha__uk, fa__os, fe__e

Mely szót írhatod kétféleképpen? Foglald mondatba mindkét írásmóddal!

12p	

8. Mi a szabály az alábbi mondatokban?

Márk menetel.

Zoli zajong.

Csilla csenget.

Szabály:

Folytasd a mondatokat a szabály alapján!

Béla _____

Kati _____

Nándor _____

4p	

9. Az alábbi állítások összekeveredtek. Olvasd el figyelmesen, majd jelezd a helyes sorrendet a mondatok elé írt sorszámokkal!

_____ A szigorú törvények ellenére az országban elszaporodnak a lopások, s ezzel egy időben trónviszályok törnek ki.

_____ A menekülő magyar törzsek a Kárpát-medencébe érkeznek, majd kiterjesztik hatalmukat az egész térségre.

_____ I. (Szent) István létrehozta a magyar államot, koronás király lesz.

_____ Az államvallássá tett kereszténység védelmében a király törvényeket hoz (pl. tíz falu építsen egy templomot).

_____ Az államalapításhoz a leendő királynak le kellett győznie pogány ellenlábait, így Koppányt is.

_____ Az Etelközben állomásozó magyarokat a besenyő törzs támadja meg.

6p	